

Protokoll

Fra møte i faggruppen for fremmede organismer og handel med truede arter (CITES)

Dato: 08.12.2017, kl. 10.00-16.00

Sted: VKMs lokaler i Sandakerveien 24C, bygg D11

Møteleder: Vigdis Vandvik

Deltakere

Fra Faggruppen: Anders Nielsen, Hugo de Boer, Eli K. Rueness, Jan Ove Gjershaug, Kjetil Hindar, Lawrence Kirkendall, Gaute Velle, og Vigdis Vandvik

Fra Miljødirektoratet, Artsseksjonen, Art- og Vannavdelingen: Esten Ødegaard

Fra Artsdatabanken: Lisbeth Gederaas

Fra sekretariatet til VKM: Martin Malmstrøm, Merethe Aasmo Finne, Daniel Flø

1. Velkommen, fravær, habilitet og godtgjøring

Faggruppeleder ønsket velkommen. Ingen hadde noe å melde i forhold til habilitet. Godtgjørings skjema ligger [her](#).

2. Godkjenning av møte-innkallelse og dagsorden

Ingen nevneverdige endringer av [agendaen](#).

Vedtak: Godkjent.

3. Godkjenning av protokoll frå møtet 29.05.17

Ingen kommentarer på [forrige protokoll](#). Vedtak: Godkjent

4. Orientering fra møter i hovedkomitéen

Vigdís Vandvik orienterte fra de to foregående møtene i hovedkomitéen. De viktigste sakene har vært:

- VKM har fått nytt navn som følge av at oppdraget fra Miljødirektoratet nå har blitt permanent. Dette er spesielt gledelig for denne faggruppen som var en av de som hadde status som midlertidig.
- Mattilsynet og Miljødirektoratet har kommet med tilbakemeldinger på hvordan miljøoppdragene har blitt løst. Begge er i all hovedsak veldig fornøyde, men noe konstruktiv kritikk og forbedringspotensialer har blitt lagt frem for hovedkomitéen.
- Mikroplast har blitt tatt opp på begge de to siste møtene og det blir nå iverksatt et prosjekt på dette. Det er ikke snakk om en fullstendig risikovurdering. **Det foreløpige mandatet** for dette prosjektet ble gjennomgått. I hovedsak skal dette spisses mer mot norske forhold. Nanoplast ble har vært oppe i disse diskusjonene og er nok et mye større problem enn mikroplast.
- Helle Meltzer hadde foredrag om kostholdsråd med miljøfotavtrykk. Planen er å gå igjennom de norske kostholdsrådene og «miljømerke» disse.
- Eli Rueness presenterte storkandrapporten på nest siste møte i hovedkomitéen. Denne har fått mye oppmerksomhet i media og fra folk flest.

5. Videreføring av VKMs miljøoppdrag

Utgikk da dette ble dekket av øvrige punkter på agendaen

6. Gjennomgang av villsvinnrapporten

Den foreløpige rapporten ble gjennomgått for første gang i faggruppen. Dette er å regne som et førsteutkast på det som var tenkt å være første del av villsvinnoppdraget. Den andre delen har oppstart våren 2018 og skal ta for seg zoonoser og smitte til tamsvin, spesielt med tanke på Afrikansk svinepest. Grunnen til at dette prosjektet ble todelt er at miljøoppdraget ved oppstart var midlertidig. Nå som det ikke lenger er en utfordring foreslår faggruppen å slå sammen de to tiltenkte deloppdragene til ett. Spesielt smitte vil måtte nevnes i den første delen uansett (mht. biodiversitet), og begge deler vil styrkes av å presenteres samlet og helhetlig. Prosjekteier tar opp dette med Miljødirektoratet for å diskutere om dette er gjennomførbart og om leveringsfristen kan utsettes.

Faggruppen mener det er et godt utgangspunkt for videre arbeid, men peker spesielt på at det ikke er gjort beregninger på eksisterende populasjonsdata og gjort modellering av

spredningsscenarioer. Det har foreløpig ikke vært noen deltagere fra faggruppen med i prosjektgruppen, og det er således ønskelig at Eli Rueness og Anders Nielsen kommer inn for å sikre forankring i faggruppen. De spesifikke innspillene til utbedringer fra faggruppen var:

- Forbedret struktur. Nå kommer samme tema flere steder. Endres i henhold til VKMs nye mal.
- Modellering som inkluderer:
 - Ulike scenarioer for mulig utvikling av bestanden uten forvaltning. Her er en del allerede beskrevet i teksten, men det bør gjøres beregninger av dette.
 - Forskjellige scenarioer av forvaltningsstrategier (e.g. hvor mye det må jaktes for å holde populasjonen nede?)
 - Bedre kart med høyere oppløsning.
 - Bruk av reelle jaktdata fra Norge og Sverige (jaktintensitet og utbytte)
 - Bruk av data fra alle land på populasjonsvekst / tetthet / spredning etc
 - Sverige må med på kartene da det er der de kommer fra.
 - Usikkerheten i modellene og variasjonen som ligger i dataene.
- Litteratursøket bør utvides (ikke bare Sverige som er direkte relevant).
- Det må sies noe om omfanget av import og avl i Norge (hvilke krav stilles til disse /hvor er de)
- Ikke bare relevant hvordan historien i Sverige har vært, men hvordan villsvin vil bli forvaltet videre. Hvordan er situasjonen i Sverige om 10 år?
- Hvordan påvirker det at andre dyr føres (rådyr etc.), selv om ikke det fores spesielt for villsvin.
- En gjennomgang av ulike måter de kan få ekstra mattilgang. Høyballer etc.
- Få med at det foregår, og har foregått, bevisst foring i Norge i mange år. Store konflikter lokalt. Dette må med i beskrivelsen.
- Ønskelig med mer informasjon om hvordan villsvin bidrar til endring i habitatene.
- Får vi mer ulv, grevling, rev etc. som følge av føring av villsvin, og hvordan påvirker dette resten av miljøet (har tidligere sett at det blir mindre færre skogsfugl ved økning av reve populasjonene)?
- Brede beskrivelse av hvilke økosystemtjenester som påvirkes av villsvin.
- Begrense rapporten til VKMs mandat (ikke fremlegge forvaltningsanbefalinger).

Artsdatabanken kommer snart med sin rapport på villsvin. Det anbefales å bygge videre på denne og fortrinnsvis bruke / bygge videre på de scriptene som er brukt der (modelleringen). Foreløpig versjon ligger [her](#).

7. Kunnskapsbehovrapporten 2016-2017

Første gang FG10 er med. Faggruppeleder sirkulerer kunnskapshullene fra alle rapportene og kommer frem til de viktigste, samt et overordnet syn fra faggruppen.

8. Gjennomgang / godkjenning av sneglerapporten

Miljødirektoratet hadde et par innspill og ønsket spesifikt at de 83 artene som ble screenet ut i første runde skulle risikokarakteriseres på lik linje med de 33 som det er foretatt (eller forsøkt foretatt) en fullstendig risikoanalyse for. Dette er ikke helt uproblematisk da ordet «risiko» har en spesiell betydning, og kun skal brukes når det er gjennomført en risikovurdering. Prosjektgruppen skal lage et forslag til tekst som forklarer at disse 83 i alle henseende er uproblematisk, men uten å benytte ordet «risiko».

Definisjonen av «low risk» for implikasjoner for biologisk mangfold ble også kommentert. Det ble diskutert hvor vidt denne burde endres noe (så det er klart at den også inkluderer nederste sannsynlighetsnivå for spredning). Denne må sees i sammenheng med foregående punkt.

Det ble fremmet forslag om at det skrives inn et avsnitt om hvordan dette er gjort i praksis for denne rapporten, samt at det lages en grafisk fremstilling av hvordan mulig miljøpåvirkning og sannsynlighet for etablering, samkjøres i en risikovurdering.

Det ble nevnt at VKM har et pågående prosjekt som forsøker å samkjøre, samt tallfeste, risikobegrepet mellom de ulike faggruppene.

Rapporten har også vært ute til kritisk vurdering av to eksterne referees som har kommet med positive tilbakemeldinger og konstruktive forslag til forbedringer. Disse er fulgt opp.

Vedtak: Rapporten godkjennes så fremt innspillene fra Miljødirektoratet blir imøtekommet på en tilfredsstillende måte. Prosjektgruppen lager utkast til aktuelle avsnitt som sendes ut til faggruppen for diskusjon og godkjenning.

9. Rekruttering av ny vitenskapskomité

VKM minner om at det skal på plass en ny vitenskapskomité for perioden 2018 - 2022. Medlemmene oppfordres til å søke selv, men også aktivt rekruttere nye medlemmer og holde foredrag. PowerPoint slides som dere kan bruke finner dere [her](#).

10. Opplæring i Risken

Astrid Tvedt tok en gjennomgang av hvordan Risken ser ut fremover og forskjellen mellom å jobbe online og «lokalt». Det ble også en gjennomgang av diverse spørsmål fra faggruppemedlemmene.

11. Status nye oppdrag

Da oppdragene fra Miljødirektoratet har vært midlertidige frem til nå foreligger det per i dag ingen konkrete nye oppdrag.

12. Orienteringer fra Miljødirektoratet

Det skal gjennomføres et prosjekt på risikovurdering av pukkellaks. Dette bunner at det har vært veldig mange observasjoner og mye bekymring for villaksen. Spesifikke elementer som er aktuelle å se nærmere på er:

- Vil selvregulerende bestander etableres?
- Er det snakk om partallsbestander?
- Økologisk risiko for biologisk mangfold generelt og spesielt andre laksefisk.
- Spredning av sykdommer og parasitter.
- Tiltak som kan være aktuelle.

Hvem som skal utføre dette arbeidet er ikke endelig fastsatt. Artsdatabanken har kommet med en rapport på pukkellaks som ble publisert 11.12.17 kl. 12.00 ([her](#)).

13. Nytt fra Sekretariatet

Gisle Solstad fortalte om prosjektet «**Intern organisering**» og minnet om muligheten for å søke om økonomisk støtte til kunnskapsoppdatering av faggruppemedlemmene.

14. Evaluering av møtet

Diskusjonen rundt snegleprosjektet, og spesielt bruken av ordet «risiko» tok noe mer tid enn forventet, men vi kom i mål på estimert tid ved å kutte litt ned på andre punkter.

